

FOLK OG LAND

Nr. 38 - 6. årg.

Lørdag 30. november 1957

Løssalg 65 øre

ÅNDSREVOLUSJON

Åpent brev til de ti protesterende professorer

Av Karl Seeland

Vi hadde for kort tid siden et kirkemøte, hvor åndstyraniet hadde tenkt å feire en mektig seir ved å vedta en resolusjon mot den mest lysende kristelige person blant de fremmøtte geistlige og legmenn, som på sin side var ute på storjakt, men det merkelige var at ved Guds ledelse — for det forsikrer jo disse superfine intrigemakere å tro på — så ble det et eklatant nederlag for disse, nettopp ved vedtakelsen av den seierrike resolusjon, og da de så hvordan stemningen spontant gikk mot dem uten kompromisser, så fant de ut, at det var vel alle vi andre som har misforstått denne «kjærlighets og tillitsytring», som de nå kaller den.

Det er kanskje ikke så rart, for de er drevne i dobbelt bunn og usannhet i sine ytringer, så vond vane er van-skelig å vende.

Nå kan en spørre meg, hva nå egentlig dette kirkemøte har med vår sak å gjøre, og hvorfor jeg bringer den inn i våre spalter?

Jo, lederne og deres tilsluttede medløpere er de samme, som har alle forbrytelser i form av «kirkefront» og dens lovbrudd og forgåelser bak seg enten direkte eller indirekte.

De samme som i Kristi navn brøt det enkleste kristenbud om kjærlighet med sine medmennesker, og som istedetfor å veilede — villedte vårt folk og førte det ut i synd, forgåelser og forbrytelser — alt i Hans navn, som ikke visste av synd for sin person. De «suspenderte de 10 Guds bud» etter eget tykke og erkjennelse for å kunne utføre sine mørkets gjerninger, som ikke til dags dato har tålt dagens lys, og en prest som ennå fører stort ord i tillitsstillinger i kirken, både i innland og ved utenlandsbesøk brautet straks etter krigen offentlig ved et festmøte av, at han under krigen sammen med de andre hadde levd som en banditt.

Og en annen med et meget kjent prestenavn innskjerpet at nå måtte man begynne å lære barna, at de måtte tale sannhet, og ikke stjele og «rappe» o.s.v. — alt som de hadde vært stolt over å se at deres poder utførte under krigen.

Og det var disse edle kristelige personer, som ikke alene under krigen oppfordret til hat, forfølgelse og likvidasjoner o.s.v., men etter krigen oppflammet folket til den na-

Forts. side 4

Ærede professorer.

Deres spontane reaksjon mot studentutveksling med Sovjet har gitt støtet til mange slags refleksjoner, og jeg kan ikke unnlate å gi uttrykk for en liten del av disse. Skulle jeg ta med alle, måtte det bli en omfattende avhandling.

Når henvendelsen skjer direkte pr. brev, er det på grunn av at vår presse på tross av sitt påståtte demokratiske sinnelag, dessverre fremdeles er helt lukket land for en ikke ringe del av det norske folk.

Personlig kan jeg, med visse reservasjoner, forstå Deres holdning i den foreliggende

Nidarosdomen

Når nå er bestemt at Olav V. i Nidarosdomen skal ha kirkelig signing som Norges konge, ønskelig at den som skal forrette ved høytideligheten, blir en kirkens embedsmann ubundet av kirkelig fortid med embedsnedleggelse.

Nidarosdomen sto, og står, som det tause vitne på at her i landet var intet forfall i disse år.

10/11—57.

S.

Fra
Sigurd Lang-Ree

sak. Det er jo ikke tvil om at den konvensjonelle «vestlige» livsform er den aller største fare. De farvede folks reising mot kolonivelde og utnyttelse er en ting, en annen og langt farligere er Sovjet-Russlands enorme ekspansjon siden annen verdenskrig. Den gir dystre perspektiver for fremtiden og den vestlige kultur. Når vi ser på Europa i dag, d.v.s. en del av Europa hvor de idealer vi setter høyt skulle ha en viss sjanse for å la seg praktisere, så er det kun randstater tilbake. Og her er vi ved utgangspunktet. Den annen verdenskrigs store tragedie var at Europa var splidaktig med seg selv. Det er ikke ofte at en opplever at delinkventen «heier» sin egen bøddel frem. Vi så det dengang. Tusener jublet da de russiske arméer veltet frem mot vest. Statsmennene solgte Europa og dermed vår livsform nettopp til Sovjet.

Og på bakgrunn av Deres reaksjon mot Sovjet i dag er det jeg uten omsvøp må spørre: Hvor sto De dengang? Jublet De? Spyttet De, og spytter De fremdeles på dem som frivillig dro ut for å kjempe for vår livsform og som nå delvis ligger derute i

Hvorledes likte De å se Vesten stå avmektig mens Sovjet lemlestet det frihetselskende Ungarn? Nok en dyrekjøpt konsesjon.

For å vende tilbake til den hjemlige arena. Hvor sto De dengang norsk «rett» dømte Røde Kors søstre til langvarige fengselsstraffer for sama-

Forts. side 4

Gjør fortgang

med å få spredd prost Hedems «Statsmaktenes revolusjonære forhold til Grunnloven». Send lister til oss over de som bør ha den og beløpet sendes over giro 15028 Forbundet, boks 3214, Oslo. La tredje opplag spredde like hurtig som opplag 1 og 2.

KNUT SOLLID:

Løgn i skolekringkastingen

Sannheten om Arbeidstjenesten

For et par dager siden kom jeg tilfeldigvis til å lytte på skolekringkastingen. Det var på slutten av sendingen, som nok hadde handlet om noen «heltegjerninger» under okkupasjonstiden. De opptredende oppgav å hete Maks Manus og Redd Olsen. Dette var naturligvis dekknavn. De ville vel ikke med sine rette navn innestå for den løgnen

fordel for tyskerne».

Dette var i sannhet objektiv undervisning! Da jeg var riksplassjef i A. T. fra starten og til sommeren 1944, skulle jeg vel kjenne godt til disse ting. Følgende er sannheten:

Det ble ikke utført et eneste arbeide til fordel for tyskerne. Guttene var utelukkende beskjeftiget med nydyrkning,

re faktiske forhold boken beretter om? Og hva da herr. Skarsheim?

Det synes meg faktisk, at De selv har begått den skjevesvangre feil De beskylder Bjørneboe for. De har vært for opptatt av angrepskamp. Var det ikke så hadde De sikkert undersøkt først om Bjørneboe kunne ha noe å støtte seg til før De fastslo både dette og hint. Herr Bjørneboe har hatt 12 år til å samle bevismateriale til sin bok. De herr Skarsheim har hatt den samme tid til å bevise at boken er usann. Saken er klar den. Sett i gang herr Skarsheim. De gjør titusener i vårt land en stor tjeneste, meget større enn De i dag kan ane rekkevidden av, uansett hva utfallet måtte bli.

Av andre skribenter og forfattere som da bør taes med og bevise at De er litterære svindlere skal jeg få tillate

Forts. side 4.

KAPITALEN ER OVER OSS

Av valutasjef ANDERS MELTEIG

Ilfredtand hne Aftan.

KAPITALEN ER OVER OSS

Av valutasjef ANDERS MELTEIG

Etter de spørsmål å dømme, som jeg har fått siden jeg skrev min artikkel, «Rikdommens evangelium, fattigdommens svøpe» i nr. 35 for 9. november synes det ønskelig å rekapitulere hendingene om det som foregikk, da tyskerne klarte å bane seg vei til okkupasjonskontoen i Norges Bank — og det allerede før våpenstilstandsavtalen var undertegnet den 10. juni 1940.

Altså før den norske hær la ned våpnene og krigen var slutt.

Det begynte slik:

Som btalingsmidler hadde tyskerne med seg noe som de karte «Reichskreditkassenscheine» — et forferdelig og illevarslende ord. Disse pengesedler ble dekretert å være «lovlige» betalingsmidler. Kursen var satt på en rent teoretisk prisniveau-basis, til kr. 166.67 for 100.00 norske kr. Tyskerne forlangte ikke clearingskursen for sine «betalingsmidler». Den lå noe høyere.

Disse «Reichskreditkassenscheine» fløt inn i forretninger, kafeer og hvorsomhelt tyskerne synes å ha bruk for noe av våre dengang temmelig rike forsyninger av enhver art.

Ingen turde nekte å ta mot disse «lovlige betalingsmidler». Henimot forretningsti-

dens slutt ble de brakt til bankene, som naturligvis heller ikke turde nekte å ta mot dem. «Skutt blir den» . . . «Skutt blir den» . . . Det lå som en mare over alt.

Norges Bank vegret seg i det lengste, men allerede den 15/4—1940 godtok tyskerne ordningen med Administrasjonsrådet, og så ble den tyske okkupasjonskonto i Norges Bank opprettet, og bankene kunne levere de oppsamlede

Ny Djilas-bok

Den kjente jugoslaviske politiker og en gang Titos nærmeste medarbeider og venn, Milovan Djilas, har skrevet en ny bok i fengslet og smuglet manuskriptet ut. — Denne gang til Storbritannia hvor forlaget Methuen skal gi den ut. Boka har titelen «Land without Justice» — «Land uten rettferdighet». Boka er av selvbiografisk og skjønnlitterær karakter. Den behandler Milovan Djilas' oppvekst i Montenegro og slutter med at forfatteren kommer til Beograd for å studere i 1929.

!

Titos lege har innstendig tilholdt ham å reise til Sveits for å ta en kur mot sin lumbago. Han har avslått, fordi det ville være dårlig reklame for kurstedene i Jugoslavia sier han.

hauger av «Reichskreditkassenscheine» der og få dem honorert etter kurs 166.67 med norske kroner.

Denne kontoen, som der ikke fins noen sikkerhet for, ingen bokholderimessig motpost til, ble generalnevneren for hele Norges næringsliv under nesten fem samfulle okkupasjonsår.

Personlig har jeg alltid synes at det vidnet om liten finansiell kombinasjonsevne og liten innsikt hos nordmennene at det ikke ble ordnet på en smidigere og mere tilfredslende måte.

Tyskerne var realister — muligens til det hensynsløse, men de var fremfor alt realister. På den tid var det nemlig om å gjøre for dem å skaffe seg enslags norsk «goodwill». Alt taler for at Norge dengang kunne ha fått en overenskomst, som gikk ut på at vi for de beløp, som tyskerne trakk ut av Norges Bank kunne ha fått et tilsvarende clearingstilgodehavende i Tyskland. På den måte hadde nemlig okkupasjonskontoen kommet på kommersiell basis og Norges Bank hadde kunnet bevare sin solvens.

Det tør vel også være en riktig antagelse at de andre krigførende makter vil ha anerkjent et slikt kommersielt mellomværende som et internt anliggende, Norge—Tyskland.

Det tør vel også antas at det demokratiske Tyskland av i dag — om ikke av annen grunn enn hensynet til seg selv — ikke ville ha gått fra en slik avtale. Det hadde iallfall vært en prøvesten for Tysklands forpliktelser overfor Norge. (Forts. s. 4)

Og på bakgrunn av Deres reaksjon mot Sovjet i dag er det jeg uten omsvøp må spørre: Hvor sto De dengang? Jublet De? Spyttet De, og spytter De fremdeles på dem som frivillig dro ut for å kjempe for vår livsform og som nå delvis ligger derute i fremmed jord.

Hender det at De drar frem minnet om Polen og de baltiske land? De ble glemt i jubelens år, men tror De millionene i Polen, Estland, Lettland og Litauen glemmer? Dyre konsesjoner for våpenbrorskapet, herr professor! Godt at det er noe i psykologien som heter fortrenkning.

på slutten av sendingen, som nok hadde handlet om noen «heltegjerninger» under okkupasjonstiden. De opptredende oppgas å hete Maks Manus og Redd Olsen. Dette var naturligvis dekknavn. De ville vel ikke med sine rette navn innstå for den løgnpropaganda de serverte.

Det gjaldt en sabotasje-handling oppe i Kirkeveien i Oslo og formålet var å ødelegge noen arkiver for Arbeidstjenesten. Den ene av karene sa bl. a.: «Dere som er barn vet vel ikke nå hva Arbeidstjenesten var for noe. Det var unggutter som ble sendt på tvangsarbeide til

riksplansjef i A. T. fra starten og til sommeren 1944, skulle jeg vel kjenne godt til disse ting. Følgende er sannheten:

Det ble ikke utført et eneste arbeide til fordel for tyskerne. Guttene var utelukkende beskjeftiget med nydyrking, grøftning, senkningsarbeider og hjelp under innhøstningen, samt endel skogplanting og mindre veiarbeider. A. T. var faktisk en belastning for tyskerne. Ved at ca. 20 000 gutter hvert år ble innkalt til arbeidstjeneste, ble det sikkert mye mindre tilgang på folk i tyskernes krigsviktige anlegg. Dessuten la vi beslag på store mengder redskaper og utstyr. Vi brukte således ikke ganske lite sprengstoff og uniformstøyet, eksempelvis, kom direkte fra Tyskland. De kunne vel hatt god bruk for begge disse saker selv, skulle jeg tro.

Jeg vil i denne forbindelse nevne at minister Axel Stang og sjefen for A. T. general Frølich Hanssen var meget nøye på at A. T.-guttene ikke skulle plaseres i arbeide som i minste måte kunne ha tilknytning til tyskernes virksomhet her i landet.

Det kan kanskje også være grunn til å minne om hvem som bygget ut Arbeidstjenesten fra starten av. Sjefen var oberst Hagem. Organisasjonssjef var senere sjefen for sivilforsvaret, general August Tobiesen og stabssjef var senere sjefen for forsvarsstaben, general O. Berg. Personalsjef var oberstløytnant Munthe og forsyningssjefen (generalintendant) var major Eriksen. Endelig var oberst Thue skolesjef. Alle sammen var usedvanlig dyktige folk og gode nordmenn. Jeg minnes dem alle med glede og takknemlighet. Vi hadde det beste samarbeide.

At Arbeidstjenesten hverken utførte tyskerarbeide eller på annen måte gjorde noe klanderverdig, fremgår vel til

ble tatt med under «lands-svikoppgjøret». Og det skulle noe til i de dager!

En passende sending i skolekringkastingen ville vært følgende: «Under okkupasjo- (Forts. s. 4).

Uforstand hos Aftenpostens Bonn-mann

Aftenpostens Bonnkorrespondent presterer følgende: Nylig satt jeg over en kopp kaffe med en embetsmann i et av Bonns departementer. Han var sint på nordmennene for deres behandling av Knut Hamsun. Og han lauserte et hovedargument for å bevise at de hadde oppført seg slett overfor den store dikter. «Se på Sven Hedin, han sympatiserte også med nazistene, men svenskene kastet da ikke ham i fengsel». (Selv i Ilja Ehrenburg har tyskeren en meningsfelle).

Så konkluderer da denne så ukjente Bjørn Heimar: Men aldri hadde jeg møtt en slik uforstand så høyt til topps i det nye Tysklands statsapparat.

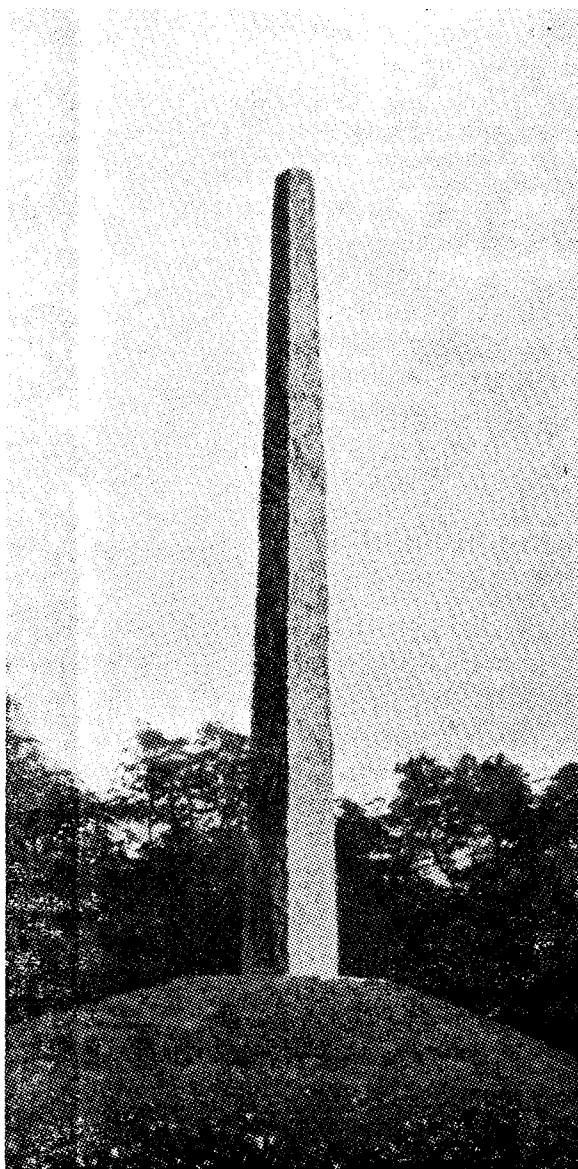
Når nu Aftenposten, som har norsk presserekord ved siden av Axel Kielland — i å finne seg til rette i denne verdens realiteter — skal komme på talefot med det nye Tyskland — bør avisen sende sin glimrende beskrivende journalist — Halvdan Hydle dit ned. Hydle har jo gitt uttrykk for omsider — at Knut Hamsun ble ikke noe mindre under den tyske okkupasjon av Norge. Hydle kommer til å gjøre Aftenposten større i Bonn. Det kan nå trenge.

München—Jalta

Chamberlains Münchenavtale med Hitler er blitt sterkt fordømt.

Hva skal man da si om Roosevelt og Churchills Yalta-avtale med Stalin.

Stalin fikk alt han ba om — unntatt tillatelse til å slakte 50 000 tyske offiserer. Roosevelt var enig også i dette, men Churchill sa nei.

Den første bauta i Norge over sagaskriveren, islendingen Snorre Sturlason, reist under okkupasjonen i Slottsparken — revet ned den 8. mai 1945 av den nasjonale kulturfront

Forbundet - Vestfold Fylke

Møtet holdes i Svenneforeningen, Øvre Langgt. 9, Tønsberg lørdag den 7. des. kl. 16.

Valg av fylkesformann.

Fru Bjoner vil redegjøre for stillingen nå.

Møt opp.

FOLK OG LAND

UAVHENGIG UKEAVIS

Ansvarlig redaktør Johannes Kringebotn

En av de mange som etter utstått soning har fått — livsvarig dom som tilleggsstraff

NN fikk som «landssvik» en dom som resulterte i at han måtte sone sin «brøde» med nærmere to et halvt års innesperring, 10 000 kroner i «erstatning», og han ble dessuten kastet ut av en stilling han hadde i sin hjemstavns-kommune, med derav følgende rettighetstap.

Nei, ellers takk, sa NN, jeg vil ikke la meg knekke. Krefte svulmet i hans bryst og mannen var ikke snauere enn at det lyktes ham å skaffe seg hyre som maskinist i risfarten mellom Singapore og Bangkok. Det holdt i to år. Var hjemme en måned. Ny hyre, men mønstret av i New York etter krangel med kapteinen. Hadde da seilt 7 måneder. Han ga seg ikke med det. Fikk jobb på en av Anders Jahres tankskip og hang i som før, denne gang i nærmere 18 måneder. Var da rammet av kronisk astma og måtte på sykehus. Det er tre år siden. Første året var han meget dårlig, og kan ikke lenge seile. Er snart 63 år gammel. Søkte om Sjømannspensjon som alle maskinfolk gjør. Avslått! Dette tiltross for innskuddene i pensjonskassen. Avslått på grunn av hans påståtte «uverdige forhold» under krigen. Henvendte seg til Sosialdepartementet som fastslo halv pensjon. Dette ond-

skapsfulle påfunn bøyet pensjonsstyret seg for. Halv pensjon til en syk og nedslitt maskinist som har over 300 måneders tjeneste i den norske handelsmarine. Når skatten er trukket sitter NN tilbake med ca. 180 usle kroner pr. måned. Han har med andre ord fått en livsvarig tilleggsstraff som loven oss bekjent ikke gir adgang til, men som like fullt trumfes igjennom, og alt dette skjer uten at det er gått ut over nattesøvnen hverken hos Justisministeren eller Sosialministeren. NN har brukt det meste av sitt liv under Norges flagg på alle hav. Etter dette påføres han lemlestede rettigheter på grunn av en «brøde» som endog var sonet allerede før nevnte pensjonsordning trådte i kraft (1948).

Er det ikke ydmykende tarvelig? Nevnte du floskelen den norske rettsstat? Nevnte du floskelen om at vi alle skal være like for Grunnloven?

Vi har bedt ham vente til Stortinget trer sammen i januar 1958. Da skal vi ta saken opp med Stavang, Bunkholt, Hovdhaugen, Tande og Molaug, og andre hederlige og rettsbevisste tingmenn — vi håper jo at det vil vise seg at det i det nye Storting er atskillig flere av dem enn de her nevnte.

«FOLKETS ALMINNELIGE RETTSBEVISSTHET»

Av kaptein OLAF HOLM

1.

Når rettsoppgjøret har vært på tapetet — har vi fått høre fra iscenesetterne at det har vært avviklet i samklang med folkets rettsbevissthet.

Ja, har det nå det?

For det første er i en rettsstat — vel og merke en rettsstat — en slik henvisning overflødig og vil overhode ikke forekomme. Påstanden røper tvil om at man står på lovens grunn og den onde samvittig-

het som følger med. Det er intet vettugt menneske her i landet i dag, som ikke er klar over at professor Skeie hadde rett i sin kritikk at det hele — fra det falsum som kalles Elverums-«fullmakten» til Landssvikanordningen, er uten rettslig gyldighet.

For det annet er påstanden et utslag av feighet og et ønske om å plasere ansvaret andre steder enn der det er.

For det tredje er påstan-

Scharffenberg har sagt

— Så kom ALTMARK-AFFÆREN 16. februar 1940. Med full tilslutning av den britiske regjering ga Churchill ordre til å borde «Altmark» inne i Jøssingfjord for å befri ca. 300 engelske fanger, uten hensyn til at Norge derved kunne bli drevet inn i krigen. De norske myndigheter forbød våre to torpedobåter å skyte, og Utenriksdepartet nøyde seg med diplomatiske protester.

Churchill selv har innrømmet at affæren fremskyndet den tyske aksjon. Den freinkaldte de alvorligste advarsler fra tysk side og styrket mistanken om at Norge ikke ville gjøre aktiv motstand mot engelske overgrep.

Hadde Tyskland også grunn til å frykte engelsk okkupasjon av norske havner?

— I 1939—1940 kom det engelske krav om mineutlegning, mens Tyskland ennå sto på Høyden av sin makt. Hensikten var å tvinge malmbåtene ut i åpen sjø så den engelske flåte kunne kapre dem. Norsk mineutlegging i denne

den fremsatt mot bedre vitende. Ti hvorfor opprettet man særdomstoler for de såkalte «landssvik»-saker, og samtidig brøt det virkelig demokratiske prinsipp, som nettopp sikrer at just folkets alminnelige rettsbevissthet upåvirket gjør seg gjeldende, nemlig lagretens 10 legmenn — «de ti med det friske blikk», som Carl Platou uttrykte det i sine manuduksjoner. Og her var adgang forbudt for jurister! Alene skulle lagretten avgjøre skyldsspørsmålet, etter å ha påhørt lagmannens rettsberetning. —

Hadde den for «landssvik»-saker spesialkonstruerte prosessordning noen annen hensikt enn å «bøye retten», så la oss få vite det. S. U.

2.

Det bega seg for noen år siden at en major, som står med begge ben på jorden, — norsk jord, og med hele sin slekt fra det første landnåm hvilende i samme, — så seg arg på denne humbugen. Han skrev to bøker — «Dømmer ikke», og «For at I ikke skal dømmes». Her holdt han en rekke herrer, som delvis hadde etablert seg som folkets veiledere — delvis som patentpatrioter — opp i lyset til folkets beskuelse, på bakgrunn av deres egne handlinger og unnlatelser under okkupasjonen.

Bøkene ble bestsellers, og gikk på lån fra gård til gård og fra tømmerkoie til tømmerkoie landet rundt.

3.

Myndighetenes juridiske altmuligmann i disse saker ble

«Norge mellom England og Tyskland»

I brev av 20. ds. meddeler

tilkalt og gikk straks til åtak mot majoren — åpenbart i sangvinsk tro at han sto overfor en ganske alminnelig major av middels størrelse. Han kom senere til andre resultater. Professoren fikk stryk fra åpen scene og trakk seg hurtig tilbake, ikke uten flenger i sin juridiske pels.

Her måtte tyngre våpen til. Det var jo selve den skinnbarlige, alminnelige rettsbevissthet, som reiste hodet i skikkelse av en major. Det siste kunne kanskje virke noe villledende siden påtalemyndigheten eller de som sto bak, — ikke så det med en gang, men måtte se dom først for å begripe noe.

4.

Majoren ble altså tiltalt for injurier. I mellomtiden hadde man hatt noen «vansker» med å finne en dertil skikket aktor som ikke trakk seg i siste øyeblikk. Til slutt ble det lansert en yngre jurist av vebnerklassen, som var ute etter et par gylne sporer.

(Forts. s. 4).

Fanebustsaken

Hva er angiveri?

— Men som jeg forlengst har skrevet i Farnand, konsekvensen av at jeg ble kjent skyldig og meget ettertrykkelig dømt, og den forhenværende riksadvokaten Sven Arntzen en forhåpentlig tilsvarende rehabilitert, — er at de mange som under «rettsoppgjørets provisorium er dømt uten subjektiv skyld, men utelukkende på objektive indikasjoner — det er rettstridig dømt.

(Redaktør Fanebust i Fanebustsaken II, s. 18).

*

Av sakens videre gang går det fram at politiet straks lot advokat Arntzens og lensmannsfullmektig Dahls for-

Fra storadmiral Raeders bok

Aftenpostens mann i Bonn har «med stadig stigende undring» lest igjennom storadmiral Raders memoarer «Mein Leben». (Annet bind?) og han slår boken igjen med et bestemt nei. Dette nei fra Aftenpostens Bonn-mann — kommer boken neppe til å overleve!

Rader skriver om historiske fakta, som ennå ikke er forføyelige i Norge. tror korrespondenten, men feil

Aftenpostens mann finner det «trist å se den mottagelige Raders renvaskelsesforsøk har fått. Frankfurt-avisen Der Abendpost — det nest største masseblad i Vest-Tyskland — har begynt å trykke hans memoarer som fortsettelsesfortelling», og det tiltross for at det «for Rader ingen tvil hersker om at det tyske folk under Hitler kjempet en rettferdig og heroisk farsvarskamp uten å vite at det ble ledet av en falsk profet». (Bjørn Heimars i Aftenposten).

Påfallende er det at korrespondenten våger anno 1957 å gjengi noen av Raders sanne ord om Quisling slik:

«Da kom Quisling til Berlin, og ved Rosenbergs hjelp fikk han en samtale med Rader. Han går ikke i detaljer om hva Quisling hadde å fortelle, men han summerer opp Quislings motiver for Berlinreisen: Han ville advare mot bolsjevismen og anså Tyskland som det eneste effektive forsvar mot faren fra øst. Hvis ikke Tyskland tok denne trussel med i betraktningen i forbindelse med meldingene om en forestående engelsk invasjon i Norge, kunne følgene bli katastrofale for den vestlige kultur».

med blir selv livet deres for-

Hr. Koht berättar historia

Avslått på grunn av hans på-
støtte «uverdige forhold» un-
der krigen. Henvendte seg til
Sosialdepartementet som fast-
slo halv pensjon. Dette ond-

rettsbevisste tingmenn — vi
håper jo, at det vil vise seg at
det i det nye Storting er
atskillig flere av dem enn de
her nevnte.

Hr. Koht berättar historia

Utriksdepartementets ut-
redning borde göra slut på den
ryktesspridning beträffande
kung Gustaf som förre nor-
ske utriksministern Koht på
sistone ägnat sig åt. I sam-
band med utgivandet av en
ny bok om den tyska ockupa-
tionen har hr Koht i en in-
tervju förklarat att den sven-
ske kungen förmedlade en
tysk hänvändelse til den britti-
ske monarken för vidare be-
fordran till kung Haakon med
en begäran att denne måtte
abdikera. Trots påpekanden
att det i en norsk vitbok re-
dan 1947 förklarades att ryk-
tena om en sådan framställ-
ning måste bero på ett miss-
förstånd och trots att samma
vitbok meddalede att kung
Gustaf i juni 1940 vädjade till
Hitler att avstå från en akti-
on mot kung Haakon har hr
Koht vägrat att återta sina
uppgifter «Särskilda orsaker»
har gjort att han inte kan
uppges sin källa.

UD:s redogörelse förklarar
på et fullt tilfredsställande
sätt hur missförståndet kan
ha oppkomit. En felaktig rap-
port från dåvarande britiske
ministern i Stockholm att
kung Gustaf varit delaktig i
en aktion för att få den nor-
ske kungen att abdikera hade
via Foreign Office kommit bå-
de till kung Georges och kung
Haakons kännedom men dä-
remot hade dessa icke blivit
underrättade om en andra
rapport i vilken minister Mal-
let redogjort för det rätta för-
hållandet. Ingen av dem vis-
ste sålunda om att kung Gu-
staf i ett personligt budskap
till Hitler förklarat att ett
avsättande av kung Haakon

och hans hus «skulle i de vi-
daste kretsar i Sverige och i
hela Norden framkalla en all-
varlig förstämning» och att
Hitler uppmanades att «i för-
hållandet till Norge, des ko-
nung och folk framgå med
all den moderation som kan
anses möjlig».

Vad som fortfarande fram-
står som högst anmärknings-
värt er att det skulle behöva
ta nästan fem år innan miss-
förståndet klardes upp. Inte
förrän i slutet av januari 1945
hade dåvarande-svenska sän-
debudet hos den norska re-
geringen i London fått en re-
dogörelse av sin britiska kol-
lega som gav en förklaring
till den fortsatte ryktessprid-
ningen. Mr. Collier bekräftade
i denna att både kung Haa-
kon och kronprins Olav hade
fått del av den första, felak-
tiga rapporten men däremot
inte hade kännedom om till-
rättaläggandet.

Det er ofrånkomligt att det
oppstår irritationsmoment
mellan två grannländer som
från ett likartat utgångsläge
hamnar i så vitt skilda posi-
tioner som Norge och Sverige
gjorde under krigen. Att en,
som det förefaller, helt obe-
griplig försummelse från brit-
tiska vedebörandes side i onö-
naden skulle bidra till att öka
denne irritation framstår dock
som beklämmande och tra-
giskt. Det må vara att kung
Haakon sent omsider ble un-
derkunnig om det rätta för-
hållandet, men den som un-
der flera ytterst påfrestande
år levat i en felaktig före-
ställning kan ha svært att se-
nare helt frigöra sig från den.

Fort. side 3

Churchill selv har inurømmet at affæren fremskyndet
den tyske aksjon. Den freinkaldte de alvorligste advarsler
fra tysk side og styrket mistanken om at Norge ikke ville
gjøre aktiv motstand mot engelske overgreb.

Hadde Tyskland også grunn til å frykte engelsk okkupa-
sjon av norske havner?

— I 1939—1940 kom det engelske krav om mineutleg-
ning, mens Tyskland ennå sto på Høyden av sin makt.
Hensikten var å tvinge malmbåtene ut i åpen sjø så den en-
gelske flåte kunne kapre dem. Norsk mineutlegging i denne
hensikt ville være folkerettsbrudd, men før den kom til
utførelse, la den britiske flåte selv natt til 8. april 1940 ut
miner i norsk farvann.

General von Falkenhorst ønsket bare en rent militær ok-
kupasjon og misbilliget Terbovens inngrep i Norges indre
forhold, men Terboven hadde langt større innflytelse hos
Hitler enn generalen som ikke sto i nazipartiet. —

Aftenposten 11. 1. 1951.

— Men Norge fikk ingen offisiell advarsel fra vestmak-
tene. Den mest logiske forklaring synes, hvor kynisk den
enn er, å være at de ønsket å slippe tyskerne inn i Norge
for å lette trykket på Frankrike. Derfor burde Norge være
uforberedd.

Den norske tillit til at den engelske flåte ville hindre en
tysk invasjon, ble styrket ved en opplysning som den briti-
ske admiral H. Boyes om formiddagen 8. april ga orlogs-
kaptein H. A. Steen i admiralstabens etterretningsavdeling.
(I Fernand 23. november 1957). Samlet av A. L.

Som man ser kommer Scharffenberg til nøyaktig den
samme konklusjon som vår medarbeider Leif Sundt
i hans vitenskapelige dokumentsasjon i artiklene — «Da
Norge ble lagt ut som åte».

Red.

3.

Myndighetenes juridiske
altmuligmann i disse saker ble

«Norge mellom England og Tyskland»

I brev av 20. ds. meddeler
forlaget at admiral Boehms
norske utgave kan ventes og
foreligge ferdig «om 14 da-
ger», d.v.s. ca. 10. desember,
i så fall håper jeg at alle som
har bestilt boka vil kunne få
den før jul såfremt den ikke
blir ytterligere forsinket.

Jeg har fått i oppdrag å eks-
pedere alle forhåndsbestilling-
er og motta betalingen for
disse, prisen vil som tidligere
oppgitt bli kr. 16.00 pr. eksem-
plar pluss porto. Forlaget be-
buder imidlertid at den vil bli
noe dyrere når den offisielt
kommer i handelen. bestilling-
er som mottas før 10. desem-
ber vil dog bli levert til oven-
anførte pris. Ved forskuddsbe-
taling også fritt tilsendt.

Stavanger 24. november
1957.

P. H. Tjønnøe.

aktivt skyld, men utelukkende
på objektive indikasjoner —
det er rettstridig dømt.

(Redaktør Fanebust i Fa-
nebustsaken II, s. 18).

Av sakens videre gang går
det fram at politiet straks lot
advokat Arntzens og lens-
mannsfullmektig Dahls for-
sterkede begjæring gå videre
til Deutsche Passtelle, som
straks varslet det såkalte sik-
kerhetspoliti, som lot dispo-
nent Bjørn S. Johanssen
skygge og senere arresterte
med okkupasjonstidens stør-
ste opprulling som resultat.

(Fanebustsaken I, side 24).

AFTENPOSTEN
9. APRIL 1943:

«De historiske kjennsgjer-
ninger lar seg ikke bortfor-
klare. Avisene fra de dager er
en dokumentasjon av Norges
vei inn i Englands krig. Mot
folkets vilje».

Livet er hverken en fornøyelse
eller en lidelse men en alvorlig
oppgave som er blitt pålagt oss
og som vi må løse på en for oss
ærefull måte. Tocqueville.

Hvis ikke Tyskland tok den-
ne trussel med i betraktning-
en i forbindelse med meldin-
gene om en forestående en-
gelsk invasjon i Norge, kunne
følgene bli katastrofale for den
vestlige kultur».

med blir selv livet deres for-
nedret — det står i perma-
nent opposisjon til det virke-
lige livet, det vil si til den
skapende virksomheten og til
kjærligheten.

Russerne har redusert men-
neskene til null, slik vesten
har lært dem.

Den som skulle kunne seire
over Sovjet nå, den måtte
klare å alliere seg med alle
undertrykte slaver øst for
jernteppet. Men det kan en
ikke vente av noen av vestens
senile overåringar.

For snart to tusen år siden
gjestet Jesus jødene. De heng-
te ham, og noen år etter jev-
net Titus Jerusalem med jor-
den.

For noen få år siden gjestet
Hitler Europa, han hadde
reist sitt folk fra fornedrelsen
og sett faren fra øst.

Men Europas fariseere ville
ikke ha ham og fikk folkene
til å skrike korsfest!

Og for å ødelegge denne ene
mann og hans verk var det
de la Europa øde.

Fasitten er klar. De har fått
Sputnik I og Sputnik II.

Det kommer nok flere.

Og når panikken brer seg,
så skal vi minnes de dagene
i mai 1945 da de hentet oss
enkeltvis, mannsterke og
kjekke.

Ikke med hat, men med
sorg over at de som kaller
seg mennesker ikke har kom-
met lenger.

Om ikke annet så blir det
kanskje igjen noen jetier i
Himalaya og noen sasquats-
menn i Canada som kan set-
te menneskene på rett vei.

For vår vei var ikke bra nok.

Østerdalen 9. novbr. 1957.

Ola O. Furuseth.

Sputnik og den 25 time

Vi får håpe at alle demo-
krater og antinazister over
hele verden gleder seg over
at et par ekstra måner og ei
bikkje farer rundt i verdens-
rummet. For de var jo med
og brakte seiren i land for
Sovjet, de laget invasjon i
vest, slik at russerne kunne
erobre de tyske vitenskaps-
menn og deres hemmelige
planer.

Med hele Eurasia bak seg og
tysk vitenskap i bur føler sik-
kert Krustsjov og Co. seg nok-
så trygge. Hvor enn i verden
de gode kapitalistdemokrater
prøver å pirke på noe, så får
de en løftet pekefinger i
Moskva, og trekker seg sei-
rende tilbake.

Og, hvis de ikke gjør det,
så Gud hjelpe allverdens då-
rer som tror de har seiret.

Jeg tror vi er i den femog-
tyvende time, timen da det er
for sent for vesten.

Vesten, denne maskinsivili-
sasjon som lever på rester fra
Europas kultur, hykler kri-
stendom som tilber biler og
mammon. Disse stater er de
virkelig skyldige, og har å
hente sin lønn, slik som So-
doma og Gomora, Karthago,
Jerusalem, Rom og Berlin.

Har ikke tidens «stats-
menn» lest historie, eller for-
står de den ikke?

Nei, de følger maskinenes,
jazzens rytme, danser rock'n
roll, smiler til fotografer og

holder endeløse konferanser
uten synlige resultater. Og
hele sivilisasjonen vrir seg i
maskinalderens og idiotiets
kramper.

Alle som kan strømmer til
de store byer, alle vil gjerne
være der det er sjangser til
å få en vannstoffrakett i hue.
En skulle tro at noen hadde
lært av den siste krigen, men
nei. I sin iver etter mere
mammon og velvære for seg
selv glemmer de alle forsik-
tighetsregler.

Jeg sitter og blar i boken,
«Den 25 time» av Virgil Ge-
orgiu, og må gi ham rett. Det
er vesten som har skylden, al-
le teorier kommer fra vesten,
alle oppfinnelser, russerne har
gått mere radikalt frem for
å sette dem ut i livet. (Side
395).

— Det er vesten som har

lært dem å sette mennesket
lik null. Det er vesten som
har lært dem å gjøre samfun-
net til en kolossal maskin.

Vesten fører altså kald krig
mot den kommunistiske va-
riant av sin egen sivilisasjon.

— Hvordan det enn går blir
mennesket en proletar i sam-
funnet. Kampen står mellom
to slags roboter som sleper ti-
sensvis av slaver av kjøtt og
blod etter seg, og slavene er
ikke mere med i kampen enn
romernes galeislaver var med
i tidens slag.

(S. 411). Medlemmene i «fol-
kedemokratiene» er slik de er,
ikke fordi de er blitt maski-
ner, men fordi de mer og mer
går over til å bli en slags un-
dermennesker med hatet mot
alle former av fysisk og psy-
kisk overlegenhet som nær
sagt eneste livsprinsipp. Der-

Villrede hos seierherrene

«Hitlers metode var feil, ikke hans mål. Det var et samlet Europa under tysk førerskap han arbeidet for. Nå, 12 år etter hans død, viser utviklingen at han hadde rett. Forutsetter nemlig ikke det europeiske fellesmarkedet tysk lederstilling? Hitler ville bruke tvangstrøymen for å få medlemsland. Det var feilen, de må slutte seg til frivillig».

En tysker, en tidligere SS-mann, har uttalt dette til en norsk journalist. Nå skal Hitlers mål, som han ikke klarte å gjennomføre med de metoder han brukte, bli virkelighet. Det er denne gang den økonomiske tvang som brukes. Det kalles «frivillig». «Et samlet Europa under tysk førerskap» skal bygges opp.

Direktør Brofoss i Norges Bank holdt forleden et foredrag om de økonomiske integreringsplaner. Også han talte ganske åpent om den trusel som Norge er utsatt for fra de internasjonale karteller og den økonomiske stormaktspolitikken. Han understreket at den kontinentale blokken — de seks maktene som danner det «europeiske fellesmarked» — blir dominert av Tyskland, og at en stor overfor mektige utenlandske konserner, storbedrifter samt horisontale og vertikale sammenslutninger.

Grunnlaget er, sa han, det gamle kjente at de store skal ha sine hjemmemarkeder for seg selv og så skal de dele mellom seg tredje lands markeder».

Brofoss trakk den slutning at for å «kunne hankses med de store karteller ute i verden og møte de mange forsøk på økonomisk stormaktspolitikk

overfor de små land» var det nødvendig med et utvidet nordisk økonomisk samarbeid. Planene om det var ikke blitt mindre aktuelle. Det var overfor det «europeiske» fellesmarkedet at frihandelsområde — nettopp mer nødvendig enn før å få utbygget det nordiske samarbeidet, hevdet han.

Den fare som truer Norge og norsk økonomi fra de store internasjonale truster og fra et «samlet Europa under tysk førerskap» er åpenbar og stor. Gjennom det «europeiske fellesmarkedet» og «det europeiske frihandelsområde» skal Hitlers og den tyske storkapitals mål gjennomføres.

Det er naturlig overfor denne situasjon å betrakte et utvidet nordisk samarbeid — hvilken form det så måtte få — som et forsvarstiltak. Men det må også søkes andre veier.

Det som gjør truselen fra de internasjonale karteller og truster så sterk er at vårt land så ensidig i sin økonomi er knyttet til den vestlige, kapitalistiske verden. Derved står en svakt overfor det hensynsløse spill som drives av den internasjonale trustkapital. De øvrige nordiske land — unntatt Finland — er i samme stilling. Å få slutt på denne ensidigheten og bevisst tilstrebe en lang intimere økonomisk forbindelse med de land, som har kvittet seg med kapitalherrene, er i dag — ved siden av det nordiske samarbeid — et nødvendig forsvarstiltak for å sikre våre lands selvstendighet og stenge for import av arbeidsløshet og krise.

Motstøt mot urettsoppgjøret fra «Solbris»-leder

«Inndragningen av 61 000 kroner hviler på sviktende grunnlag»

Alfred Cook dro fra landet sammen med en rekke NS-folk 1947 og affæren vakte oppsikt over hele landet. En krets politiske innesperrerte, hadde på en utrolig måte via medhjelpere fått kjøpt et helt skip som lå ankret opp og klar til dem. De foretok en vellykt flukt, kom seg ombord i skipet — «Solbris» — og det lyktes ikke myndighetene å få tak i dem.

Solbrisfolkene fikk god støtte av britene og av andre, som visste at de norske myndigheters forfølgelse av dem ikke var rettmessig, eller ønskelig — etterat krigen var slutt. Seinere ble det kjent at skipet hadde nådd fram til Argentina.

Herfra sendte Alfred Cook fullmakt til sin hustru i Bergen om at hun kunne opptre på hans vegne overfor Erstatningsdirektoratet. — Familien fikk en inndragning på om lag 61 000 kroner, som fruene vedtok.

I august 1954 vendte Alfred Cook hjem til Norge igjen og fant seg tvunget til å vedta forelegg. Dermed begynte Cook å kikke på inndragningen og kom ved fornyet overveielse

til at den var altfor stor, og hevdet at det var dukket opp materiale som viste at inndragningen ble bygd på bristende forutsetninger.

Statsadvokat Odd Schei prosederte saken for det offentlige, mens overrettssakfører Edvard Mohr representerte Cook.

Vi kommer sikkert til å høre mer fra Alfred Cook, han er ikke av dem om vil sitte med hendene i skjødet. Ti den som ikke vil kjempe for sin rett — kan mistenkes for å mene at han ingen rett har! Major von Knurren.

Men den forteller ikke hele sannheten

Av H. F. K.

Johan Scharffenberg har meget å fortelle om «Kohts tilbakeblikk og forklaring» og Scharffenberg gjør sitt ytterste for å friske på f.h.v. utenriksministerens hukommelse. Anmeldelsen slutter med å uttale at boken selvfølgelig fortjener å bli lest av alle som søker årsakene til den nasjonale ulykke, men at boken ikke forteller den hele sannhet.

Nei det gjør hverken Kohts bok eller overlegens anmeldelse. Begge vet meget mer. Jeg så i sin tid et interessant stykke. Det var en rapport fra kaptein Munthe, som var jourhavende i Forsvarsdepartementet den 8. april 1940. Det fremgikk at han mottok den britiske marineattasje, som kom for å forvise seg om at minene ikke var blitt utlagt! Så er det et annet og meget viktig spørsmål å stille. Hvem ville mobilisere og hvilke store folk (med og uten myndighet) satt seg imot dette?

Englands ansvar for det tyske angrep. Det var også alle ansvarlige politikere klar over den 9. april. Ja man hadde lenge forstått at England ville med alle midler drive oss inn i krigen. Men på den annen side sørget man for å gjøre minst mulig forberedelser for å hindre en slik katastrofe. Forklaringen ligger jo i luften, vi ville risikert å komme inn på «den gale siden» i krigen. Ja det mente disse folk som bestemte Norges skjebne. I Stortinget var det enstemmighet om at Norge skulle holde seg absolutt nøytralt og da selvsagt verge sin nøytralitet. Dette var bare svindel, hvis da stortingsmennene hadde noe de skulle ha sagt med hensyn til den senere utvikling. Alt tyder på at det var en engere klikk som ledet oss ut i eventyret.

General Ruge ga skriftlig erklæring om at han måtte gå i graven med visse opplysninger. Da man av fulle folk

Hva vil det egentlig si, at Norge skulle gjøre motstand? Ja at norsk ungdom uten øvelse og med få enkle våpen skulle sette seg til motverge mot Europas beste hær og utstyrt med de mest moderne våpen. Dertil kom at ved å forsømme en ordnet mobilisering var sjansene til en ordnet motstand lik null. Regjeringens beslutning om kamp var følgelig en forbrytelse av rang, mord på unge nordmenn. Man kan ikke forutsette, at soldater skal forstå hva de ble brukt til.

Ett er ganske sikkert, nemlig at de militære sjefer forsto at en motstand den 10. april var håpløs. Man gikk altså ikke i strid for å vinne — men kun av en grunn for å dekke regjering og Konges feige flukt fra ansvaret. Det var altså en Quisling-regjering man ikke ville ha. Nei, det er klart, han var jo den eneste som hadde sagt fra hvordan det

Selskapsklubben Gimle

avholder sin årlige store festaften med dans på «Kongen» lørdag den 7. desember kl. 19.30. Kuvertpris kr. 35.00 pr. person. Påtegning innen 3. desember ved innbetaling av kr. 20.00 pr. person enten til postgiro nr. 10337 eller til Johansens Tob.forr., Teatergt. 6, Oslo.

Festkomiteen,

Undertegnede har overtatt RODELØKKA LEKETØY- OG KORTEVARE- FORRETNING

som anbefales på det beste. Gjøteborggt. 11, telefon 370550.

Gjertrud Parow.

Bøker De bør lese!

Generalauditør Pürschel: «Rett kurs». Heft. kr. 14.00.

Senator J. R. McCarthy: «Den forspildte Sejr». Heft. kr. 11.00.

Erik Lærum: «Suez — Ungarn — Polen — Cypern» Heftet kr. 7.00.

Generaladmiral a. D. Hermann Boehm: «Norge mellom England og Tyskland. Innb. kr. 16.00. (Ventes i oktober).

Jens Bjørneboe: «Under en hårdere himmel». Innb. kr. 25.—. Boka er en sviende kritikk av landssvikoppjøret.

Forøvrig alle årets nye bøker

P. THJØMØE,

boks 122, Stavanger.

Tlf. 21133 — Gironr. 64042.

Optima Elite

m/ tabulator. Kuffert kr. 595.—. Optima Plana m/ skinnkuffert kr. 545.—. Optima Standard m/ desimaltabulator kr. 1220.

Greie betalingsvilkår.

Nærmere opplysninger sendes

BERTEL BRUN

Boks 4017 - Oslo.

Vær tidlig ute med julehilsener i år!

Send inn til giro 16450 Folk og Land — med tekst til julehilsen.

Pr. hilsen kr. 10.00.

F & L.

Urmaker

R. Gjessing

Torvet — Tlf. 83 25 07

DRAMMEN

Annelise Parow

TANNINNSETNING

Trondheim

Gisle Johnsonsgt. 5 - V. Lademoen kirke - Voldsminde

Tannlege

MARTIN KJELDAAS

Hansteensgt. 2

Tlf. 44 75 54

Tannlege Maamoen

Hansteensgt. 2

Telef. 44 43 33

Nv roman av

ha sine hjemmemarkeder for seg selv og så skal de dele mellom seg tredje lands markeder».

Brofoss trakk den slutning at for å «kunne hanskes med de store karteller ute i verden og møte de mange forsøk på økonomisk stormaktspolitikk

land, som har kvittet seg med kapitalherrene, er i dag — ved siden av det nordiske samarbeid — et nødvendig forsvarstiltak for å sikre våre lands selvstendighet og stenge for import av arbeidsløshet og krise.

Hr. Koht berättar historia

(Forts. fra side 2).

Vad hr Kohts roll beträffar är det minst sagt egendomligt att han ansett sig kunne utslunga en mycket ful beskyllning — till på köpet på förhand dementerad av det utrikesministerium han till februari 1941 var chef för — och därefter söka skydd bakom en anonym «källa». Både som historiker och som tidigare utrikesminister borde han vara medveten om det betänkliga i en sådan metod. Det märkliga har emellertid inträffat att hr Koht sedan han på fredagen fått dei av den kraftiga svenska dementien förklarar sig ta denna som en bekräftelse på de uppgifter han lämnat.

«Något måste ha klickat i min hjärna den kvällen» är det lika avväpnande

H.r. dommer Berger

I anledning Knut Sollids glimrende artikkel om Arbeidstjenesten — må vi bringe i erindring at høyesterettsdommer B. Berger voterte i Høyesterett for at tjeneste i A. T. ikke skulle medføre noen forføyning mot A.T.-befal.

Dessverre var Berger i mindretall. Hans votum blir ikke glemt.

Finnes det noen NS-mann som har tjent så mange penger på tyskerne som visse anerkjente — tildels dekorerte gode nordmenn? Tenk for eksempel på Norges storindustri — Norge skulle leve — alt beskrevet i Nemnda for omsetning og Industris underslåtte protokoller.

Skal Norge leve under en ny okkupasjon?

öppenhjärtiga som välför-tjänta betyg hr. Koht i sin nya bok ger sig själv för insatserna natten till den ödesdigra 9. april. Det är svårt att värja sig för intrycket att han råkat ut för en förlängd version av samma malör när ha nu givit sig in på en privat historieskrivning om kung Gustafs roll i juni 1940.

Svenska Dagbladet
den 9. november 1957,

De kvinnor som faller har ingen strengere dommere enn sine medskyldige.

Octave Feuillet.

Klag ikke under stjernene over mangel på lyse punkter i ditt liv.

Henrik Wergeland.

Nesten alle som har villet grunnlegge en sekt har hatt kvinner i sitt følge.

Ofte lærer man mer av et avskrekkende eksempel enn av et godt.

Pascal.

— Tokkeanleggets historie skal ikke få noen sjanse til å gå i glemmeboka. Det vil bl. a. bli laget en fullstendig film over hele prosjektet. Det skal tas filmopptak av anlegget etter hvert som arbeidet skrider fram, og innspillingen begynte 7. august.

Det fremgikk at han mottok den britiske marineattasje, som kom for å forvisse seg om at minene ikke var blitt utlagt! Så er det et annet og meget viktig spørsmål å stille. Hvem ville mobilisere og hvilke store folk (med og uten myndighet) satt seg imot dette?

Morgenstierne i Washington søkte, den 8. og 9. april, U.S.A. om støtte mot det britiske overfall på Norge. Overlege Scharffenberg gjør det klart inntil det kjedsommelige, om

Kjenner ikke Sverige sin styrke?

Det svenske blad «Vägen framåt» skriver: Vårt land er og forblir en del av Europa. Vår mulighet til på lang sikt å hevde vår standard, vår frihet, vår eksistens som folk består i Europas fornyelse.

Det svenske folk innser ikke i dag dette faktum. Vi tror at vi kan skjøtte våre egne problemer uten hensyn til utviklingen for øvrig. Vår avhengighet av svensk eksport til andre land såvel som vår geografiske beliggenhet viser tydelig at dette ikke er mulig. 32 pst. av vår eksport går i dag til de seks kontinentalmakter, som tilsammen utgjør det europeiske marked, 20 pst. går til England og 16 pst. til de nordiske land, av hvilke Danmark og Norge tilhører Atlanterhavspakten og som følgelig både politisk og militært har bundet seg til Vest-europas skjebne. En katastrofe ville det være om 68 pst. av den svenske eksport falt bort, en total katastrofe for hele vårt næringsliv og dermed et sammenbrudd for hele det svenske samfunn». Så langt «Vägen framåt». Dette var mer pessimistisk tale enn vi er vant til fra det hold. Kjenner ikke Sverige sin egen styrke?

Dette var bare svinder, hvis da stortingsmennene hadde noe de skulle ha sagt med hensyn til den senere utvikling. Alt tyder på at det var en engere klikk som ledet oss ut i eventyret.

General Ruge ga skriftlig erklæring om at han måtte gå i graven med visse opplysninger. Da man av fulle folk og barn ofte kan høre sannheter, så fortalte en fremstående offiser meg ved en tilfeldig silde anledning, at en bestemt og mektig person hadde satt seg imot mobiliseringen, og at han av den grunn ikke lenger hadde noen aktelse for vedkommede. Da jeg vet at mange må kjenne til dette forhold og da vedkommende skyldige ikke lenger lever — kunne det være på tide å få sannheten fram.

Det tyske overfall om natten, som den herskende klikk yndet å betegne det som Churchill kaldte et gjengjeldelsesangrep kommer etterhvert i sitt rette lys. Det er ikke usannhet men det er løgn med de beskyldninger som her ble fremsatt mot Tyskland. Tyskland ville under et hvilket som helst politisk system (da spesielt under et Churchillsk) ha måttet angripe Norge for å sikre seg selv. Dette er i full overensstemmelse med folkeretten og Norges forpliktelser som nøytral stat. Vi har derfor selv sagt intet krav på noen erstatning, tvertimot.

Overlege Schauffenberg opplyser om at der var stemning for kapitulasjon på møtet på Elverum den 9. april, men at kravet om utnevnelse av Quisling til statsminister avgjorde at Norge skulle gjøre motstand.

Det er mange grader i høfligheten: jo mere forfinet ditt sinn er dess finere blir også din høflighet. Den gir seg til kjenne i dine manerer, i din tale, ja, endog i din taushet.

Madame de Lambert.

Dette var bare svinder, hvis da stortingsmennene hadde noe de skulle ha sagt med hensyn til den senere utvikling. Alt tyder på at det var en engere klikk som ledet oss ut i eventyret. General Ruge ga skriftlig erklæring om at han måtte gå i graven med visse opplysninger. Da man av fulle folk og barn ofte kan høre sannheter, så fortalte en fremstående offiser meg ved en tilfeldig silde anledning, at en bestemt og mektig person hadde satt seg imot mobiliseringen, og at han av den grunn ikke lenger hadde noen aktelse for vedkommede. Da jeg vet at mange må kjenne til dette forhold og da vedkommende skyldige ikke lenger lever — kunne det være på tide å få sannheten fram.

Alt er i virkeligheten nå oppklart selv om Ruge og andre foretrekker å gå i sin grav med sin viten. La dem bare det, hvis deres samvittighet ikke skulle bli for tung på dødsleiet. Det er jo ikke sikkert at Berggrav kan være til stede.

Bakgrunnen for rettsopp-gjøret er nå nærmest komplett. Det var et menneskeoffer, som i hedensk tid (og med kirkens velsignelse) for å dekke over en masse uredelig politikk. Ennå får deltakerne i denne gigantiske svindel rundt 9. april store begravelser hvis de tilhører den krets, som må gå i graven med sin viten. Det kan ikke vare lenge når før den alminnelige mann føler stanken også av de døde.

H. F. K.

Bruk
FOLK OG LAND

til dine
annonser

Boka er en svindende erklæring av landssvikoppgjøret.

Forøvrig alle årets nye bøker

P. THJØMØE,

boks 122, Stavanger.

Tlf. 21133 — Gironr. 64042.

Ny roman av Astrid Berge

«Mens korset sto skjult».

Pris kr. 17.50 innb. + porto. Bestilling sendes fru Berge, adr. Økernv. 255 b, Arvoll pr. Oslo.

Tannlege
MARTIN KJELDAAS
Hansteensgt. 2
Tlf. 44 75 54

Tannlege Maamoen
Hansteensgt. 2
Telef. 44 43 33

Oslo Stigefabrikk

Brand-, maler- og skyvestiger oljet, m/ kadimerte beslag.

Inneh. **ALF T. LUNDE**,
Mossevelen 8
Tlf. 68 88 17, priv. 67 07 79

Årets julegave: Det store epos

av Kai Normann

«Laurbærkransen», et dikt av Kai Normann. Pris med dedikasjon kr. 10.—, som kan innbetales over min postgirokonto 622 29. Fåes kjøpt i forbundet. Pris kr. 6.—.

Kai Normann, Ny Hellesund.

Det gjelder våre krigsinvalid

Vi ber deg være med oss i hjel-pen for våre krigsinvalid. Send ditt bidrag, stort eller lite, til:

HJELPEORGANISASJONEN
for frontkjempere.

Postboks 1407 V, Oslo.

Postgirokonto 18070.

Benytt postgiroinnbetalingskort, det er enklest og billigst.

Brundis

Konsulent

Alle spørsmål vedrørende økonomi, produksjon og omsetning, fra de minste til de største.

«Noen må også ta seg tid til å gruble»

Skriv til
kandidat **G. H. T. Holtskog**
Adresse Nannestad

*Med lov skal
land bygges!*

FOLK OG LAND

*og folkebedraget
9. april oppklares!*

Det skjøre skjold NATO

Vil et evt. forsvar mot Sovjet bare vare i tolv timer? (Skal vår riksledelse øke forvirringen med å rømme fra landet?) Radarvarslingssystemet er ineffektivt. Denne nordatlantiske forsvarspakt er iferd med å bli fullstendig ineffektiv som militærallianse. Dette faktum (som selv ikke norsk Natopressee kan skjule for norske lesere) — er hovedtemaet for regjeringssjefenes møte i Paris i desember. Medlemsstatene vil bli bedt om å gi opp mer av sin grunnlovsmessige uavhengighet. Meget mer vidtgående militær kontroll vil bli krevet av general Norstad og hans stab, skriver NEWS CHRONICLE 22. november.

Som stillingen nå er kjennet Natos politiske ledere disse fakta vedrørende deres forenede stridskrefter. Forsvarets skjold er skjørt og vil splintres under et massivt angrep. Sverdet er skarpt men spinkelt, og vil ikke være istand til tilstrekkelig å gjengjelde huggene fra Russlands sværere våpen.

NATO disponerer 45 divisjoner. — Inklusive reserver.

Sovjets armeer beløper seg opptil 175 divisjoner pluss 65 fra sattelittstatene. Minst 30 av sovjetdivisjonene er utenfor grensene og enda ligger 60 til rett utenfor Polens stuedør. Russerne har ikke spesielle atombombe-divisjo-

ner som amerikanerne, men alle russiske forband har noen slike våpen. De har omkring 19 000 fly pluss sateittstatenes 2500. Disse siste tilsvare i antall om ikke styrke Amerikas strategiske luftflåte.

Dagbladet legger vekt på at den norske basepolitikk er i fare. Dessuten er jo den norske marine moden for museum ifølge admiral Jacobsen.

Det ser ut som man nå i all hast vil ha grunn til å nærme seg overlege Scharffenbergs urokkelige standpunkt helt fra 1945 om nøytralisering og fredlysning av Norge!

Er det nå klart at vestmaktene og Norge handlet skjenesvangert galt dengang da man knuste og kriminaliserte dem som sammen med Tyskland — kanskje for siste gang — kjempet mot stalinismen?

Forøvrig bør dette spørsmål stilles: Har Russland vist militær og håndgripelig aggresjon spesielt mot Norge?

A. L.

Uten historisk sans — og historisk forandring finnes der ikke noe samfunn — bare masse.

«Utjevning av forbruket og likhet i personlig levemåte er noe reaksjoøært, småborgerlig tøv, verdig en primitiv asketisk sekt, men ikke verdig et sosialistisk samfunn.

Vi har ingen sikkerhet så lenge vi er avhengige av andre.

Thomas Aquinas

«FOLKETS ALMINNELIGE — »

Fort. fra s. 2

Innen saken endelig kom for retten var «droppet» en rekke slemme punkter. Årsak-

retten en hel liten «rettsbæring» av eget fabrikkat. Lagmannen var infam nok ikke

tåle det», svarte majoren under alminnelig munternet, så langt dette tillates i en tingsal. Det viste seg da også at majoren hadde tatt riktig mål av sine objekter, de ble rolig sittende i sine stillinger. Det forlyder dog at en av dem skal ha forespurt om han ikke burde ta konsekvensen av dommen og ta avskjed. Han ble beroliget — såvidt erindres av den juridiske allmakt — i allfall ble han sittende.

Formentlig er det gått opp for de impuserte at det ikke var deres ære det gjaldt å verge, men at forestillingen hadde en ganske annen hensikt: gjennom en dom over majoren å sette «folkets alminnelige rettsbevissthet» på den plass denne var tiltenkt i det såkalte rettsoppgjør. Dertil trengtes noen politisk farveløse.

Biskoppen, som i sin «Folkedommen over NS» nok hadde prostituert seg vel meget med å ta «folkets alminnelige rettsbevissthet» til inntekt for sine rett eiendommelige synsmåter, — hadde i stillhet (det er forresten ikke helt riktig) satt fra seg den kjære bagallen (krumstaven), og trukket seg tilbake som hjelpeprest i Uranienborg — omfattende også Slottsparken med påstående bygninger og disses tilliggende herligheter. Publikum er senere gjennom pressen holdt behørlig a jour med hans virksomhet innen denne del av menigheten.

8.

Etter majorens frikjennelse ble hans to bøker beslaglagt. Det er vanskelig å finne den logiske årsakssammenheng

ikke vil erkjenne og bekjenne denne synd, vil den fortsatt undergrave våre rettsprinsipper og vår rettskultur og få meget ulykkelige følger for folk og land.

Vi må be Gud åpne vårt folks øyne før det blir for sent». Slik skriver en kristen, som raker et hode oppover gjennomsnittet av vårt folk.

Det er ingen grunn til å slappe av i vårt arbeide for å få rettssviket fjernet og få vårt folk tilbake til rettens grunn. Ingen som «landssvikerstemplet» er blitt satt på, må finne seg i at det ikke blir fjernet og ingen møye må spares for å nå målet. Selv er jeg — som leserne vet — ikke ett av ofrene for denne justisskandale, men jeg føler den like sterkt, fordi uten sannhet, rett og rettferdighet må vårt folk gå til grunne etter Guds rettferdige, evige lov.

19. november 1957.

Karl Seeland.

ALVIN WESTERBOTN -

Fort. fra side 1

meg å nevne noen få av et stort utvalg. Rettsoppgjøret som rett betraktet. Professor Skeie, Scharffenberg, prost A. E. Hedem. Statsmaktenes revolusjonære forhold til Grunnloven, Svenskeutredningen, fra instiuttet for offentlig og internasjonal rett, Det Norske rettsoppgjøret.

Av skribenter og forfattere som behandler forholdene nevner jeg også noen få. Major Langelands to bøker, henholdsvis. Dømmer ikke, og for at i ikke skal dømmes. Martha Steinsvik, Olga Bjoner. Dette

LØGN I —

Fort. fra side 1

nen gjorde vi oss skyldige i endel grove feiltagelser som dessverre i mange tilfelle førte til død og ødeleggelse for uskyldige mennesker. Således mente vi engang at det ville være en god patriotisk handling å øve noe sabotasje mot Arbeidstjenesten. Ja, dere som er barn vet ikke hva A. T. var for noe. Det var utskrivning av unge gutter i vernepliktsalderen og de ble samlet i leirer på forskjellige steder i landet. Her måtte de være i 3 måneder og utførte da en mengde jordbruksarbeide av forskjellig slag som tjente til at det ble produsert mere mat i Norge. Og det trengte vi godt til i denne tiden, da tilførsle- ne utenfra var stengt. Vestmaktene lå rundt kysten og passet nøye på at ikke noe skulle komme inn i landet. Det var bare fra Tyskland og delvis fra Sverige vi fikk noe mat den gangen. Særlig fikk vi fett og korn fra Tyskland. Men det ble jo i knappeste laget. Så det var om å gjøre å produsere mest mulig på vår egen jord.

Da vi gjorde dette attentatet i Kirkeveien, levde vi i den tro at virksomheten til A. T. var til fordel for tyskerne. Men vi tok feil den gangen. Nå vil dere vel si at vi kunne undersøkt nøyere hva A. T. drev på med. Ja, vi skjønner jo det nå etterpå, men vi var vel ofte så opphisset dengang at vi ikke tenkte klart nok».

Det er ufattelig at det fremdeles fortsettes med historieforfalskning i skolene. Oss som er dømt, kan det jo ikke skade ytterligere og det kan ikke være til fordel for den

KAPITALEN —

Fort. fra side 1

Med andre ord: Norge hadde hatt et tilgodehavende til å kjøpe tyske varer for, og Norges Bank hadde på den måte hatt en reel motsvarende post til okkupasjonskontoen å operere med i sine bøker.

Og — hvorom all ting er så vi alle som leser dette forstå, at de 10—11 milliarder kroner, som tyskerne etter händen trakk ut av Norges Bank, alt sammen gikk over til nordmennene, og det er det som gjorde at så mange kunne nedbetale sin gjeld og legge så mange kontanter til side. Nedbetalingen av gjelden var under okkupasjonstiden enorm, og formuesforøkningen i form av kontanter fantastisk. Bare Oslo kommune alene hadde en gjeldsnedgang på omkring 145 millioner og ellers var det noenlunde forholdsmessig gjeldsnedgang blant kommunene over hele landet.

Private, kommuner og stat fikk av tyskerpengene. Selv L. O. fikk av disse pengene, for tyskerne forlangte medlemskapet i fagorganisasjonen oppretholdt og kontingenten ble trukket hver uke.

På den annen side ble varreknappheten mer og mer fremtredende — fremtredende til det fortvilede.

Resultat: Pengeoverflod.

Det var dette som var årsaken til at Finansdepartementet og Norges Bank fryktet en ukontrollbar prisstigning og pengeverdiens ødeleggelse, og det var det som var årsaken til at staten

uten har kommune og stat kunnet inndra hundrevis av millioner kroner i form av etterligning. Godt forresten at disse skattersnyterpenge havnet der, hvor de skulle. Men det offentlige som helhet betraktet har i etter-krigsårene nydt godt av det, som vi, som var hjemme måtte unnvære «under en hårdere himmel» i fem lange år.

Når jeg i mange stille stunder har sittet for meg selv og mediteret over disse sakene, så har tankene alltid vendt tilbake til et punkt: Tenk om opprettelsen av okkupasjonskontoen i Norges Bank hadde vært en handling av Nasjonal Samlings administrasjon? Det skulle blitt et insolidumansvar, som jeg tenker på med gru, og hva verre er: Tenk om jeg skulle ha oppdaget, etterpå, at adgangen til kontoen i Norges Bank var gjort åpen allerede mens de norske soldatene ennå kjempet, altså før kapitulasjonen og mens Kongen var i landet.

Jeg tror nok jeg hadde kommet til å ha vendt Henrik Ibsens ordsvøpe mot meg selv. Han sier et sted:

«Drag du på flugt fra fædrestavn, Jag over havets hvelv. Gå glemselsgang fra havn til havn

Og list deg til et fremmed navn

Og gjem deg for deg selv».

Det var denne pengeoverflod som nødvendiggjorde såvel sperring av innskudd som seddelinnløsning, både for sikkerhet å kunne registrere størrelsen av den pengemengde, som en da hadde å regne med og for såvidt mulig å få vite, hvem den tilhørte.

«FOLKETS ALMINNELIGE — »

Forts. fra s. 2

Innen saken endelig kom for retten var «droppet» en rekke slemme punkter. Årsaken kan ha vært, at de, skjønt de var drøye nok, var innlysende riktige. Eller var årsaken en annen: Frykten for en liten «riksrett», som man like i forveien med møyen hadde rodd seg utenom. Ja, hvorfor tok man ikke disse interessante punkter med?

Det reiste seg ennå en vanskelighet. Den var verre. Majoren kunne ikke aksjoneres for den omtalte særdomstol, ti dette var jo ingen «landssvik»-sak, dessverre. Saken måtte foretas for ordinær lagmannsrett. Det ser nesten ut som denne kalamitet var oversett.

Så ble da retten satt over et skjønnsomt utplukk av de av majorens antegnelser, som man antagelig mente å kunne gjøre seg håp om å ta majorens skalp på — for manglende sannhetsbevis.

5.

Det er ikke meget i denne verden som er helt blottet for komikk. Denne sak var det ingenLunde. Det som foregikk var jo virkelig «Staten mot folkets alminnelige rettsbevissthet».

Ikke mindre komisk var den ynkelighet man kunne iaktta i vitneboksen: de eiendommeligste bortforklaringer av handlinger som vel var både naturlige og riktige dengang de ble foretatt. Hertil kom blant annet at plantasjedirektøren fra reservert tilhørerplass på første benk fikk høre sin lege prove at direktørens berømte 7 armbrudd ikke eksisterte.

En taletrengt stortingsmann serverte fra vitneboksen lag-

ge vi er avhengige av andre.

retten en hel liten «rettsbelæring» av eget fabrikat. Lagmannen var infam nok ikke å bruke klubben.

6.

Lagrettens kjennelse lød på at majoren hadde ført sannhetsbevis for de fleste tiltalepunkter, men ikke for alle. Han måtte på dette grunnlag frikjennes for de første punkter. Dette kunne være kjedelig nok for de «injurerte», men det fikk da enda gå. Men hva verre var: Majoren ble også frikjent for de ikke sannhetsbeviste punkter, da lagretten fant fremsettelsen av disse av majorens antegnelser berettiget . . .

Skjedde dette for å minne en biskop, en fylkesmann, en politimester, en sorenskriver eller to om den nasjonale dyds bene og trange vei? For-smedelig!

Nå, denne nesestyver fra folkets alminnelige rettsbevissthet satt.

Dr. jur. Gustav Smedal skrev kort tid etter en bok: «Patroisme og landssvik», som var temmelig harsk.

En avis spurte justisministeren om han ikke ville bli tiltalt for boken. — «Nei, folk må skrive, hva de vil,» var svaret.

Senere er ubehagelige skrifter søkt ignorert ved taushet, sogar Svenskeutredningen, ja nettopp den . . .

7.

Under saken ble majoren spurt hvorfor han hadde rettet skytset just mot herrer som var høyt på strå. Et i og for seg eiendommelig spørsmål, vitnende om en udemokratisk innstilling hos spørgeren i retten.

— «Desto bedre kunne de

med hans virksomhet innen denne del av menigheten.

8.

Etter majorens frikjennelse ble hans to bøker beslaglagt. Det er vanskelig å finne den logiske årsakssammenheng mellom lagrettens kjennelse og denne beslagleggelse. Berettigede og dermed nyttige bøker bør vel helst av «generalpreventive hensyn» utbres. Eller bør de ikke det?

Landssvikoppgjøret er ikke i overensstemmelse med folkets alminnelige rettsoppfatning, det er stikk i strid med denne. Det er i dag en hurtig voksende fraksjon innen våre motstanderes leir, som ser at de er ført bak lyset og brukt til å medvirke til den skjendigste forbrytelse i landets historie. Den blir ikke så lett å hankses med og den blir ikke så lett å få tidd i hjel heller.

Det er allerede én frempå i disse dager. Hvem blir den neste?

Olaf Holm.

ÅNDSREVOLUSJON —

Forts. fra side 1

sjonalforbrytelse som heter «Rettsoppgjøret».

Før det norske folk renser den Auglas-stall som heter Statskirken, og før statskirkens geistlige bekjenner sin synd og gjør bot, kan Gud ikke se med velbehag på det norske folk eller vedkjenne seg den kirke som har misbrukt Hans hellige navn til sine forbrytelser og hykleri.

Jeg siterer et brev fra en høytstående personlighet (det er ikke biskop Schjelderup) som hverken var NS eller delaktig i rettssviket. Brevet er datert 6./11.—57:

«Etter min mening innvarslet det såkalte rettsoppgjør en dyp rettslig forfallsperiode i vårt folk. Og så lenge folket

fentlig og internasjonalt rett, Det Norske rettsoppgjøret.

Av skribenter og forfattere som behandler forholdene nevner jeg også noen få. Major Langelands to bøker, henholdsvis. Dømmer ikke, og for at i ikke skal dømmes. Martha Steinsvik, Olga Bjoner. Dette har hendt. (Et tidsbilde). Sistnevnte bok ber jeg Dem spesielt være oppmerksom på i forbindelse med avsnittet De nevner fra boken «Under en hårdere himmel». Afrodites ø» med arresterte tyskerpiker fra 17 år og oppover. Overlege Scharffenberg berører også dette i en artikkel Morgenbladet 28. 1. 1948. Jeg tillater meg å sitere: — Jansen nevner at jeg protesterte mot selvtakt ovenfor de som hadde stått i forhold til tyskerne. Hårklippingene osv. var straffbare, og når dydsdragone ikke sjelden samtidig stjal i de hjem de ulovlig trengte inn i, og undertiden blottet kvinnene og gned deres kjønnsdeler inn med nesler, var deres sedelige forargelse bare skalkeskjul for råskap. Sitat slutt.

Så vidt jeg kan se så har herr Bjørneboe til sin bok bare benyttet stoff tatt pent fra kanten. Mulig at han har tatt hensyn til hva litterær kostforandring kan medføre hos et publikum som i en lang årrekke har levd bare av hjemmekake. Jeg skulle personlig også ønske at slike forhold aldri hadde eksistert. Men det er jo engang forskjell på ønskedrømmer og realiteter. Til slutt skal jeg tillate meg å fortelle Dem hva en mann som kjente både medaljens for og bakside i en sum betegnet rettsoppgjøret og dets følger med. «Djevelskapen». Denne mann var ingen ringere enn avdøde Lagtingspresident Aldor Ingebretsen. Han var et mannfolk, noe vi har uår på i dagens Norge, dessverre.

Alvin Westerbotn.

jo det nå etterpå, men vi var vel ofte så opphisset dengang at vi ikke tenkte klart nok».

Det er ufattelig at det fremdeles fortsettes med historieforfalskning i skolene. Oss som er dømt, kan det jo ikke skade ytterligere og det kan ikke være til fordel for den oppvoksende slekt at de må leve på en løgn om det som skjedde før, under og etter krigen.

Det må vel heller sies å være temmelig skadelig for dem når de senere i livet sikkert vil oppdage hvordan det hele egentlig gikk for seg. Vi har nok dessverre ikke dekning for den helteglorie som man forsøker å skape omkring det norske folks krigsinnsats.

Er forklaringen til all løgnpropagandaen den at «forbryterne» kretser omkring åstedet?

Knut Sollid.

ÅPENT BREV —

Forts. fra side 1

ritangjerning overfor både venn og fiende i nød? Hva tror De Florence Nightingale ville sagt? Gufs fra inkvisisjonens tidsalder.

Det har ikke manglet på advarsler om Sovjets hensikter og mål. Vendte De det døve øre til burde saktens dagens situasjon gi stoff til ettertanke. Deres og Deres kollegers resolusjon er kun en liten krusning på vannet i det store erkjennelsens hav som burde være naturlig.

A tie — å fortrenge — gir ansvar — og ansvar øker i takt med posisjon og innflytelse.

Kjeltring i dag — helt i morgen, sannhet i dag — løgn i morgen, forstillelse, løgn, brødnid, servillitet er mere enn ingredienser i dagens bilde, de er tvertom dominerende,

Hvem tør og kan bringe lys?

Sigurd Lang-Ree.

de til det fortvilede.

Resultat: Pengeoverflod.

Det var dette som var årsaken til at Finansdepartementet og Norges Bank fryktet en ukontrollbar prisstigning og pengeverdiens ødeleggelse, og det var det som var årsaken til at staten opptok det ene milliardlån etter det andre. For staten som sådan hadde ikke bruk for nye lån. Der var overskudd på statsbudsjettet under okkupasjonen. Av dette overskudd var det innbetalt til Norge Bank enmilliardtrehundredeogfemmillioner kroner.

Det er penge fra disse obligasjonslån og overskuddet på statsbudsjettet under krigen, i alt seksmilliarderogfemmillioner kroner, som innto i Norges Bank ved okkupasjonstidens slutt.

Obligasjonslånene, som staten således ikke behøvde til eget bruk, var lavprosentige, men allerede da kunne folk begynne å tjene penger på de penger, som de hadde tjent på tyskerne. Å si at staten har tjent av tyskerpengene vil naturligvis være helt galt, for staten det vi, unge og gamle, rike og uformuende, men Etter-Krigs-Norge har på en måte profitert av pengerikeheten. Hundrevis av millioner kroner har staten trukket inn som engangs-skatt av formuesforøkelse under okkupasjonen. Vel, endel av denne engangs-skatt er gått til avdrag på okkupasjonskontoen i Norges Bank, men endel er nok også blitt et «forsorgsbidrag» til statskassen. Dess-

ÆRLIG KOHT:

— «Røynsler ifrå både gransking og liv har lært meg at minnet jamvel hos dei beste er ein skrøpelig reiskap, so ein bør skrive minst mogleg berre efter det ein synes hugse».

Det var denne pengeoverflod som nødvendiggjorde såvel sperring av innskudd som seddelinnløsning, både for sikkerhet å kunne registrere størrelsen av den pengemengde, som en da hadde å regne med og for såvidt mulig å få vite, hvem den tilhørte.

Nå er denne pengemengde gjennom skapende ånd og villige hender blitt til realverdier og rentebærende kapital. Nå forlanges 1½ prosent over Norges Banks diskonto for en 1. prioritets pantobligasjon, dog minimum 5 prosent. Selv det siste S.A.S.-lån til 6.5 prosent ble nærmest en tegnings-skandale. Garantistene måtte overta det meste.

Tyskerpengene, som for de relativt få var og er den søte kløe, er nu for de mange blitt et gjeldsbyrdens spøkelse.

Hva kan det nytte at Norges Bank bestemmer diskontoen, når kapitalens ledere ikke bryr seg en døyt om det.

Kapitalen er over oss, herr finansminister.

I Amerika har Federal Reserve Bankene nylig satt ned diskontoen med en halv prosent. Der forstår de tydeligvis at en depresjon er langt farligere i sin samfunnsskadelige virkning enn en mild og kontrollerbar inflasjon.

Anders Melteig.

FOLK og LAND

Redaktør og utgiver:
JOHANNES KRINGLEBOTN
Postboks 3237, Oslo
Ekspedisjon og kasse:
Kierschowsgt. 5, Oslo
Telefon 37 76 96
Boks 3214

Abonnementspriser:
Kr. 25,- pr. år, kr. 12,50
pr. halvår. Sverige og
Danmark: kr. 29,00 pr.
år, kr. 14,50 pr. halvår.
Utlandet for øvrig: kr.
33,00 pr. år, kr. 16,50 pr.
halvår. I nøytralt omslag
kr. 35,00 pr. år, kr.
17,50 pr. halvår.

Løssalg 65 øre
Annonsepris:
32 øre pr. millimeter
over en spalte.
Bruk postgiro nr. 16450.
Sambandstrykkeriet
Oslo